

RUDÉN, THORSTEN

**Finska Helicons underdånige fägne-
sånger öfwer the twänne stormächtigste
konungars glorwördigst i åminnelse konung
Carl den ellofftes, samt nu regerande
vår allernådigste och oöfwerwinneligste
konungz**

Åbo
1704

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- ➔ Få samma utseende och känsla som med originalet!
- ➔ Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- ➔ Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- ➔ *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- ➔ *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- ➔ Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

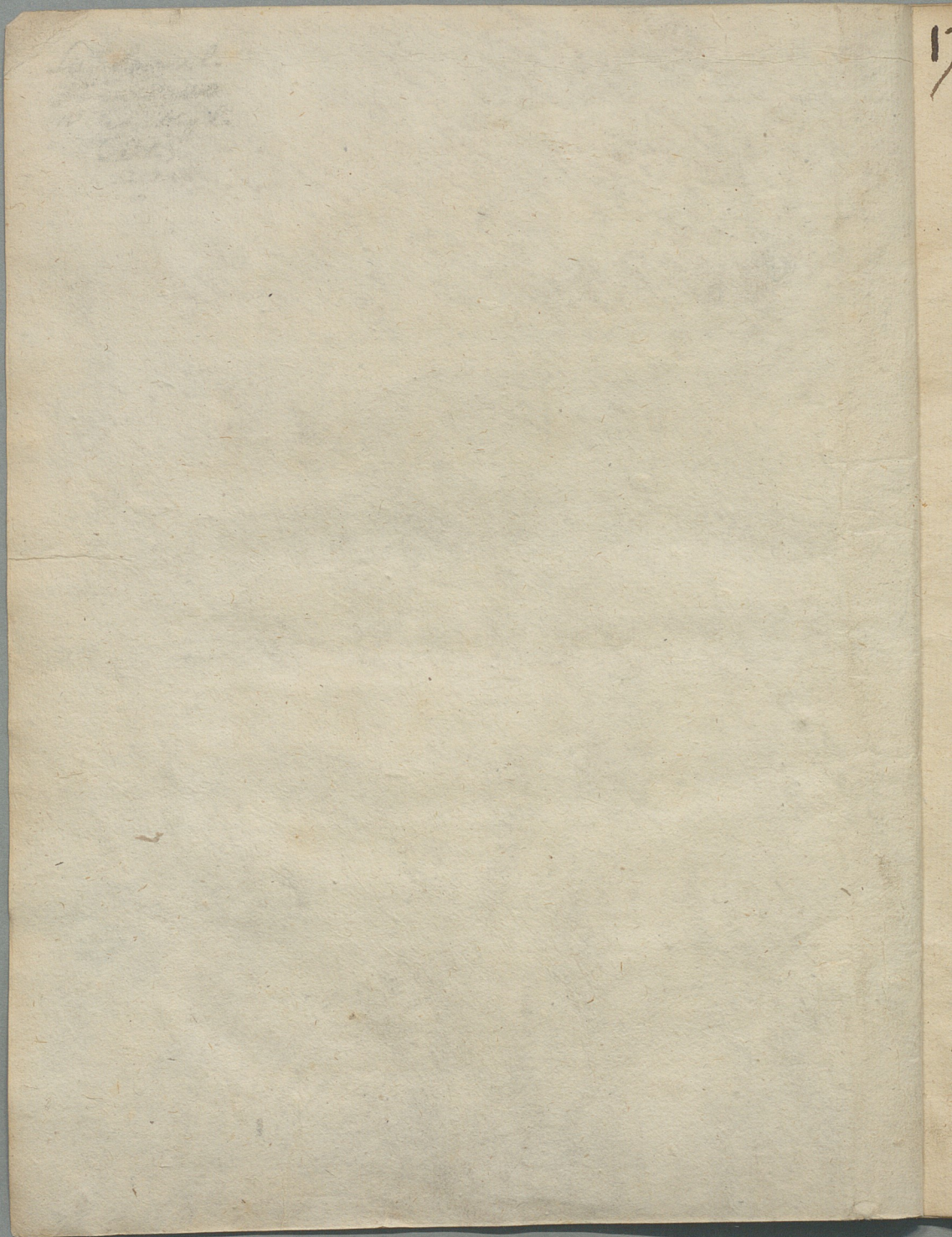
Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> lla boken.

- ➔ <http://search.books2ebooks.eu/>

17. RUDEEN, T.

Ex. A

N: 5556(a)

Vitt. Liv.

Vers. Kungl.

Carl XI

(B. K.)

1700-1829

1696

Königa Helicons underdånige

Bägne = **S**änger

Ofwer

The Twänne Stormächtigste Konungars

Glörowördigst i Aminnelse

Konung **C A R L**

Den **L**lofftes/

Samt

Nu Regerande wår Allernädigste
och oöfwerwinneligste Konungz

Konung **C A R L**

Den **L**lofftes/

Infällne Hugnelige Födelse = Dagat

i Twänne ORATIONER,

Then Förre Anno 1696 den 24 Novemb.

Then Senare Anno 1702 den 17 Junii.

i A B D Academia håldne

af

TORST. RUDEEN.

Poët. Prof.

Tryckt hoos J. H. W. A. L. 1704.

Ex. B. på Carl XII.

Einige Heliconas unterstünde

Heliconas unterstünde

Einige Heliconas unterstünde

Heliconas unterstünde

Einige Heliconas unterstünde

Heliconas unterstünde

Heliconas unterstünde

Einige Heliconas unterstünde

Heliconas unterstünde

Einige Heliconas unterstünde

Heliconas unterstünde

Einige Heliconas unterstünde

Einige Heliconas unterstünde

Einige Heliconas unterstünde

Einige Heliconas unterstünde

Einige Heliconas unterstünde

Einige Heliconas unterstünde

Einige Heliconas unterstünde

N så wälsignad Dag / then Ähret
ensam pryder /
Och af wår Konungz Börd
högtidlig sijras Lör/
Om iag med Swergets Barn
mig glad och tal'and gör/
Förmodar ingen thet emot min
plicht uttyder.

Hur bättre kunna wij then sälla Frid använda/
Then oss wår Kong förwårstt med swärd och mycken swett/
An at wij frögdoms af then Nåd oss GUD betedt/
Och för Hans Majestet til Himlen suckar sända?

Wij see sex gånger sin i Dag the Dagar räknas
Med then/ på hwilken oss then Stiernan runnit opp/
Som med sin wårcksamhet långt öfwerfylt wårt hopp/
Och önska länge then med hwijsa Stenar tåknas!

Om Gånst iag lifswäl beer at iag mot wahnän tråder/
Och nu på thetta rum (ther annat Språk en hörs/
An thet från Rom/ Atheen och Synagogan förs)
Wår Swenska Konungz Lof en Swensk på Swenska qwäder.

Thet är nu Femte Höst/ seen iag then Dagen ägnad
En mager Romersk vers: nu tyckz iag mig så wäl
Som en Pacatus och en Plinius haa stål/
Alt medelst Landsens Språk betyga landsens fågnad.

Ar thet en förmån ju/ then wij Hans Nåd tilskrifwa/
Alt han wårt Moder-Mähl så högt befrämia will:
Så höder och ther af all Fruchtens Honem til/
Och iag will thenna gång för mig en Försiling gifwa.

Herwäll iag undergår en mehr beswärlig börda
 An thessa skuldror draa. Ty iag förutan spår/
 Förutan sällskap/ och förutan Ledswän går/
 Så iag på thetta sätt min Konungz Dag will wörda.
 Så lär och barnsligt blij hwad iag förmår framsöra
 Om en så dråplig Kong/ hwars Namn och Majestät
 Så wijda Solen går fullfölja Hennes Giät :
 Om hwilken iag ey sielf ett gement Tahl will höra.
 En Konung i sin Rätt : En allmän Fähr i Nader :
 Them trångdom ett förswar : Motståndaren ett fall :
 Then Swerget med sin Lag/ med Namnet werlden all/
 Sig sielfswan med sin Dygd/ tre dyra Cronor/ råder.
 Hwem kan nog wärdigt Tahl moot Hans Förtjänster siä?
 Så wärdigt/ at thet och Eder Dron Nöije geer/
 Them iag på thetta Namn med wyrd - och Hugnad seer?
 Gör mig: iag weet mitt Bett kan ey så wijda hinna.
 Jag weet thet/ kan doch ey en tyft åskådar wara
 Af then Lycksalighet/ hwar med Han krönt sitt Lann.
 Min Wyrdnad twingar mig at fresta hwad iag kann/
 Och til then mehr förmår/ hwad iag ey hinner/ spara.
 Men Himmel/ som behag til verker bäst kan låna/
 Wälsigna Du mitt Tahl/ at iag min Tankar må
 Så tryckta ut/ som the i Hiärtat tryckta stå/
 Och som war **Stora Kongz** Bedriffter thet förtjäna?
 Jag märker/ at ju mehr iag til mitt upsåt skriider/
 Ju mehr en Häpenhet min Sinnen sänker nehr/
 Ut hwar iag börja skall/ ell lyckta/ iag ey seer :
 I största Sinnighet iag största Armod lijder.

Stor.

Stormechtigste Monarch/ och landsens hulda Herre

(Jag nämnar then Person/ som Sielf wäll hädan är/
Thes Majestät lijkwäll så thetta rum beklår/
At wij Tig glade see/ the större med the smärre.)

Jag har ey thenna gång at wijsa nödigt funnit
Tin Härkomsts Härlighet. Hwem är/ som en härkände
Thet höga Blod/ til Tig af största Hjärtar sändt/
Som alt från Heden-höds i Konglig ädrar runnit ?

Tu räknar thet för nog/ fast annat intet wore/
At wara född af then/ hwars Kongl. Dygders Lof
Blije wyrdad för en Lag wid alla Eröntas Hof/

Och har/ om någon har/ förtiänt blije nämnd **Then Store.**

CARL GUSTAF, Tu som nu en himmelsk prydnad sitter/
Skull' ey wij minnas än hwad oss tin arm betedt
Tå man ser dragna swärd mot Sverges Crona sedt/
Them alla Tu alleen har låtit gå i splitter ?

Wij minn's (hwad förr ell seen bland ingens Dater heftas)
Hur Tu med ringa Folck mot Pohlsens hela fäldt/
Som sig hwar morgon har förnyadt mot Tig stäldt/
I samfält trenne Dygn för Segren måste swettas.

Wij minnas hur Neptun/ som kort förr i sitt sköte
The simmand flott af trä/ the flytand läger bar/
En Ijs-bro på sin rygg för Tig befästadt har
Och en Theater blef til ett hårdt wapna-möte.

Thet har ey eller än uhr våra minnen runnit
Med hwad Rätträdighet Tu Rikssens wälfärd skött ;
Genwyrdighet med straff/ med Råd then trängde mött/
Och af en helig nist för Himlens Låra brunnit ;

Men fast then Härlighet wij oförljkelig nämna
Till hwilken Tu titt land i trid och örlig bracht/
Har Tu doch til wår Frögd then största grunden lagdt/
När Tu en sådan Son mänd i Titt ställe lämna.
Then sidsa Gärning måst tin stora dater kröner.

Om en odödligt blef hwad jordiskt i Tig war/
Odödlighet lijkwall Titt minne wunnit har/
Thet i tin Stora Son en härlig tillsak röner.

Men en siak morgon plär en sällan Solen dölja/
Tils hon i hastighet sig bryter uhr sin skyn/
Och til all werldsens Frögd teer an sin klarheet nym/
Then henne sedan plär til seena qwällen följa;

Så mänd'ett morgon-moln wår Konungs-wår bekröfwa/
Lå Gud sig tyckte nog här bruukt hans Stora Fahr/
Och ändtlig ödet i befallning gifwit war
Til hans och landsens sorg thet stora lius och röfwa.

Lå bröt snart af und löst/ som Swänsta hjärtan drifwit
Til inbörds missförstånd och ett förborgat haat /
Och snart nog hade giordt en ouphälpelig staats/
Om icke Himlen alt i händer honom gifwit.

Men hwad war thet han fick? en gäld-bebunden Crona:
Ett Rike utan godz: ett ut-tömdt ränteri:
En Krigzhäär på papper: ett rust huus/ intet i/
Och grannar/ som hua lärdt en lägenheten skona.

Thet war en barna-wärck en sådan staats uprätta:
Man säja kan/ Han har långt mehr förtiänt än ärfft
Thet kongl. namn Han bär/ och med sin swett förwärfst
När Han mänd landet från så mångfald trældom lätta.

Begynte ju så strart the danska Lewon wakna/
 Och ställa an en lek/ then wij wäll minnas än:
 Så mången Mor sin Son/ så qwinnor sina Månn/
 Och sielfwa Kongen måst then tappra Helmsfeld sakna.
 Så ey at sächta war moot frut och stähl allena/
 Men och moot pest och frult/ moot heta och mot fölske
 Så ingen siijg war frij för dräp/ för råån/ för siöld/
 Och alla plågor syth moot Ewerget sig förena.
 Så måst dock af-und seen med swartsuht öga witna
 Hwad GUD och rätt förmåi CARL then Elfftes Hand/
 När thesa Lewon så blij födösta til sit Land/
 At Skånska Feldien än af danska skallar hwitna.
 Hur mången utaf them/ som örlig måst erfarit/
 Skull önska med the prof så sluta sina åhr/
 Med them wår Konung ha begynt sin ålders wår!
 Så thesas måster-kast haa knapt Hans lår-spåån warit.
 Hur mången kämpe har med harm och undran sunnit
 Hwad öhörd styrkia med the unga armar fölgdt/
 När Han thet folck fördref som gränsen härjdt och hölgdt/
 Ther Han innem ett åhr tree stora Segrar wunnit.
 Men/ Nädigste Monarch/ här måste iag bekänna
 At min Thalia/ som en Jungfru/ intet tähl
 The Tordöns-härmand skätt/ thet gny af wapn och stähl/
 The dödar/ som i feldt för ögon tusend ränna.
 Jag lämnar sådant til en bättre Sturen siäder/
 Som följa kan hwart Tig tin böga i swer föhr:
 Ther swärdet så mång lugg/ så månge dödar gör/
 Ther Du och döden sielf siädz under ögon träder.

Men

Men iag har waldt för mig the frijd-befrämtand bygder/
At prijsa som iag kan: Tin waaksamhet/ Tin nåd/
At Tu med färdig hiålp/ med rätt/ med råd och dåd
Nytt öde skapadt har kring hela Nordens bygder.

Willfarelsen har them ett namn af Hieltar gifswit/
Som endast färga lärdt sitt swärd i mennskio blod;
På tusend andra sätt betygas Hielte-möd/
Om elliest sanning är/ hwad sielfwa sanning skrifswit.

Then ey then starkast är/ som land och städer winner/
Men then wåll/ som sig sielf har hålla lärdt i tönnum/
Beskyddda weet sitt folck/ är om then usla ömm:
En större än som then man ingen Hiälte finner.

När är then tijd/ att ey nån lycklig waghals wantar/
Som härjar land och folck? som gör et tijdsfördrif
At offra til sin lust så många tusend lijf/
Som man om skörde-tijd i kårswar aren sankar?

Then Tartarn Tamerlan/ i werldsens wrå uprunnen/
Kom fahrand lif en blirt/ och med en tordöns hand
Bröt the Sincensers mur/ tog inn theß sälla land:
Theß elliest stålta Kong war barn för honom funnen.

Han for til Ganges strand/ nu stora Mogols länder/
Hankom/han såg/ han wån. the Persers macht war strå/
The Meders rutit tråå/ och Babels Torn försmå:
Måst känna n för sin Prink/ och gifswan wundna händer.

Euphrat/ Jordan och Nil bland hans triumpher wijsas;
Och tu/ O Bajazeth (tin effterwerld thet minns:
Tu Christenhetens skräck/ och Turkars största Prink/
Måst fölhan i en buur/ och under bordet spijfas.

Men

Men stora Tamerlan / hwars swärd all Folt försträcke/
Hwem talar om the slag tu wunnit öfwer alt?
Af tig är endast qwart thet lilla iag nu talt:
Ein daater samma steen som tina been betäcke.

Som halmen / hastigt tänd / straxt står i lusan låga/
Men / innan iag ett ord får talt / har brändt i qwas:
Krut gitt en smäll med röd / men när thet puffadt af
Må ingen hwar thet är / ell blef / mehr efterfråga.

Så war på ijs och snö titt stora ruckte grunnat:
Thet brann som krut och haln: är släckt och mehr en hördt.
Hwad orsak? jo / när tu all werlden har förstördt /
Har tu och them förstördt / som om tig skrifa kunnat.

GUDz händ och werldz förderf har tu tig sielfwan kalladt:
Tu har tin händ / titt namn har sitt förderf och nådt:
På Phœbi konst har tu med spåtska fötter trädt /
Nu har och glömskan tig med äwig mur omwalladt.

Men han / som bar ett namn af all Foltz roo och sagna/
Augustus lefwer än. Hans ålder öfwergår
Nu snart tuhundrad och halfftannat tusend år /
Och glömskan intet sädt af honom sig tilågna.

Han lefwer / en för thet Han wäld med wäld har hämnadt:
En / at med segrand hand han fördt then Romiska örn
Kring alla tre then så bekante werldens hörn /
Och af sitt tappre swärd odödlig märken lömnadt:

Men lefwer än / för thet han mitt i högsta wreden
På trid och nåden tänckt: war gismild med beskeed:
Och tog i sitt förswar thet folck som orätt leed;
Thet gjorde at han wardt på guda-sätt tilbeden.

Samt

Samt at Han Helicon til Rom från Greckland flytte:

Och en i mindre lius the fria konster satt
In Monarchien sielf/ och wijsligt lagat at
En nånsin lärda män/ ell thewas uppkomst/ trytte.

Uf thetta Han danne then tacksamheten finner
At aldrig hans berdm sin wansklighet skall sij/
Så länge Maros vers, och Nasos, låsna blij/
Och Flacci harpe-klang i werlden wyrdnad winær.

Men/ hwad behöfwer iag wid främmand altår rölia?
Wår Stora Konung CARL så önnigt ämne geer
Til alt hwad härligt är/ at iag en önskar mehr:
At iag en nödigt har Augustum utgårdz sökia.

Hwad med ett utlänst namn man Flatterie plår nämna/
Får här så utlänst blij/ som thet onödigt är.
Til tabl mig kraffter förr än sanning tryta lär
Ty må man thenna last/ them then behöfwa/ lämna:

~~En Tyrann~~ Ther offra en tyrann får mild och nådig heeta:
Ther Tempel byggias them som knapt en graf förtänt:
Ther namn af stor Monarch blir ofta them örlänt/
Hwars land man säfångt skall på Chartan efterleta.

Släkt höfz en Swergets Kong/ som här ett Folek regerar/
Hwars Fäder wäll sin törst wid bäck och källa suldt/
Och hungren med then spijs som Eet och Haslen spildt:
Doch hwilkas wapna-frågd en någon nog wårderar.

Ett Folek/ som ogement af lust til heder brunnit:
Som en/ når hemma trytt them ämne/ stilla stått:
Men från sitt kalla Land med warma hiärtan gått
Och wid sin owäns port sin hästar altijd bunnit.

Rom/

Rom/ alla Ståders Zirr och Drottning måst besinna
The gambla Götters macht : måst wundna händer gee/
Och moot förmodan sig i theras slättrar see/
Hur' hon sig förr berömdt all werldsens Härskarinna.

Och som then Dygden är them Swenskom alltid egen/
At tjäna sin Monarch med oförljlig troo /
Sår är doch then hoos them/ som nu i Swerget boo/
För thenna Konung til then högsta graden siegen.

Han torf ey i sitt land med folkrikt Garde ströfwa :
Ty Folkzens kärlek/ och Hans samwet siår och när
Betäckia Honom nog : Hwar Swenskt Hans Lifswacht är.
Thet är thet bästa wårn at intet wårn behöfwa.

Hur tåckt Hans kropz gestalt och sinnes dygd sig sänja.
Med lyckan then Han bår ! at iag ey säkert weet
Om meer Hans Dygd wår siål/ än Kropsens Majestet
Wår synn til undran draa och til sin lydna tånja.

Rättfärdighet och Nåd med sådan jemtwigt blandas
At ingen af them för- och ingen effter står.
Försigtighet sin deel/ sin deel och styrckian får /
Och all Hans wårck och taal en himmelsk härkomst andas.

Hwem seer theß anlekz lins/ och ey i hiärtat glädes ?
Hwem hör Hans taal/ och blir ey i förundran satt?
Hwem ålskar en Hans Dygd / som en omistlig skatt?
Hwem seer ey/ at GUD är i all Hans wårck tilstådes ?

Then GUD förordnadht har at bli en Gud på jorden/
Och gett ett Majestet / thet Honom närmast är/
Hwem undrar om Han then alt ogement beskår ?
Och om nån särskild nåd är Then förwarad worden?

Så kan och Himlen en sin dyra gunst använda
På then mer tacksam år. Hur älskar Han GUDS Ord!
Hur' ämmar Han med flit och hånar Christi Siord!
Och intet spar af alt/ som til GUDS Lof kan lända.

Bland tusend prof skal ett/ Hans Jubel-kåsnad/ lysa/
Samt wid Hans Residentz thet sköna HERrans huss/
Som Han med omsorg bygdt/ och årnadt til ett lius
För all then härlighet/ som Christna Kyrckior lysa.

Jag nämde Jubel-år/ då til ett värdsamt minne
Förkunnad allmänt wardt then Råd och GUD bewijst/
Som hundrad' år war Nord med JESU Låra spjist
Then mörkssens machter en tillbaka drifwa hinne:

Då Kongens höga Råd betedde sig så mycken:
Då Femton witra Män/ och HERrans Präster gafz
En DOCTOR-hatt/ och macht at föra an til hafz
Thet skepp/ hwars bild blef delt i gull- och silfwerstycken.

Han lijre en himmelsk spjis med diefwulst surdeeg blanda;
Han ränsar ogräs och alt kätterskt uhr sin Nord:
Han hatar sådan Präst/ som under hala Ord
Förborgar ett förgifft och dräper med sin anda.

Han weet at Landet och en Konung en tillijke
Så sittia uti roo: Ty har han för sig waldt
Sorgfällig waaksamhet/ och oroos tusendfalt
At såled; allmän frid må grönskas i Hans rijke.

Mars har förlängst hoos och spändt uhr sin' yra häster/
Har hängdt sitt swärd på wägg/ har stött sitt spiut i jord:
Här är/ thet GUDS Lof/ en någon owån spord
Och Spindlen sina nåat i sköld och hiälmen fäster.

En Landtman får i roo sin ång och åter laga/
Nu tåmia för en plog sin stutar under oof/
Nu watnens tyfsta solck bedraga med sin krook/
Nu luftens fläder-fåå/ nu skogens boskap jagar

Men ach! at thenna frid til missbruk mången kaller!

Nu under speel och dans förlusta sine mod:

Nu spilla i sitt lijf the söta drufwors blod/

Tå regn och snö på thet Förnämsta Huswud faller.

Han färdas landet om/ och sina Hästar pröfwar

Med lijkelser af krig/ hwad the i krig förnä/

Om sådan fäbra moot wår önskan komme på:

Alt Han må öfda haa/ Han them i friden öfwar.

Hwem icke skälwa wil för alt hwad föresunder/

Han sköte med förnufft hwad nu förhanden är.

Mig tyckz omskißelighet minst honom skada lår/

Som wäntar oförsträckt ett skifte alla stunder.

Han färdas Landet om hwart Rijsens tarfwor kalla:

Alt missbruk skaffas bort: med orätt hafz fördrag:

Han sköter med sin hiälp med and- och werldzlig lag

I synnerhet om hwar/ och i gemeen om alla.

Han wil för Landsens roo sig ingen roo tilstådia:

Ett Kongligt Swar Han gaf/ när någon klagadt har

Thet hans beställning swår och altförträgen war.

Hansade: Gör som iag/ gör hwad tu gör med glädie.

Så är thet: Snö och Regn med åstia/ blift och dunder

Och tusend wäder-hwarf i nedre lusten hörs/

The doch moot Månans Ring sig icke lyfta törs

Thet Himlen utan gny sig hwälwer alla stunder:

Så lefwa äfwen och the Himmelsk-fläktad sinne:

Sin wärck förrätta the snart utan alt beswär.

The weeta intet hwad förtreet / hwad olust är /

Them wij gemene folck wid alla syflor sinne.

Hur eliest skulle han the wärck begynt och slutit /

Som all wår effterwerld tyckts nog at skaffa gee.

Them wij till undran nu så wäll fullbordad see /

At Honom arbet förr än krafter finnas trutit.

At en Hans land alleen i frid och roo får grönskas /

I then försättning satt / som lär med GUDs nåd stå;

Men och at Han af them som under wapen gå /

Till en allmenlig frid en allmenn Stifftar önskas.

Mars har nu satt i brand Europens flästa rijke /

Ther icke menniskior blott / men sielfwa trones Bröd

Inbördes moot hwar an sin wreda wapen föhr /

Thet sällan willa diur doch göra moot sin lifke.

Måst icke Tyskars Örn i öst och wäst sig släckia?

Har hon en sin floo moot Portens måna spänd?

Mot Turckars måna / then så oförsedt blef tänd /

Men tyckes mehr och mehr sitt lånta lius nu släckia.

Står en then andra stånd i wäster? ther hon låckadt

I sällskap till sitt rof Tysk- Holl- och Engeland /

Savoy- och Spanien, som med en sammad hand

Nu länge städt tilredt the Franska kullior pläcka.

Så tycks doch hwarken mod ell' medel ännu feela

Then Franska / at han en i leeken med them går:

Han wärjar sig och sitt: och skulle / om han rår /

En nödigt en Fransk dans på Irrelandz harpa speela.

Venedig, som hwart år med hafwet sig förlofwer/
Har giordt sig till en Fru af många stora lann/
Then tijd wår Königsmarck till hennes heder wann:
Hon strider än: theß mod med Königsmarck dock sofwer.

En stridbar Muscovic sig och i leeken sticker:
Hans Folck wåll wijsar sig i Feldt med Påls och Skågg:
Men wijsar och ther hoos sin Sabblar hafwa ågg/
Och gör thet folck stor nöd som Don och Niepern dricker.

The Pohlers Örn kan sig ey roosa af sin lycka/
Seen then sin Konung mist: theß Crona wacklar nog:
Ther spela rundt omkring theß grannar med sin hog/
Och skulle gärna hwar en får uhr wingan rycka.

Kort sagdt: här hwäfsar hwar moot annan sina pñlar:
En Turck/ en Venerian, en Tartar/ Polack/ Ryss/
En Savoyar, Spanjor, Fransck/ Hollensck/ Engelsck/ Tyss/
I oro alla stå/ allena Swerget hwislar.

Allena wij haa frid: O att och Himmlen gillar
The råd/ som nu som bäst i sin förrättning stå/
At alla theßas hog wår Konung lyfftar på
At han theß örlig/ som en fridsam Hålte/ stillar.

O stora Fridsens GUD/ som lif som watten leder
The dödlig Gudars hog/ unn of som ålska frid/
Så framgiunt thenna nåd och förmohn hugnas wid
Till Faders Landsens frögd och til wår Konungz heder!

Thet Folck/ som orätt Rätt för gunst och skäncker säljer/
Hoos honom intet triff. En alskar stadigheet
Troo och råtttrådiheet/ förfarenhet och wett
Måst the förse sig med/ them Kan till Männ sig wålljer.

* Hög-Grefl. Excellence, unn mig then nåd at säga
Hwad iag ey tjuga kan. Hans Majestet of lär
I Eder Excell:ce hur artadt Golef thet är/
Med them Han trogna råd och wänfkap älskar plåga.

Iag weet at sådan ord ey finna tåhligt dra/
Förthensfull iag ey skall ther wid mig leed/sam tee.
Men säger ett: af them/ wij här församblad see
Ar ingen som med mig ey samma tahl mänd föra.

Förnemligst the/ som sig till Phæbi tienst förklara/
Som Eder Excellens med ödmjuk wyrdnad beer
Thet will Ehr Excellens/ som wäll wårt tillstånd seer/
Hoos wår Augustum of en huld Mæcenar vara.

Ther med wäll mångas haat förmodlig hånmas torde/
Som hwad af lärdom nämns/ ey lijda bland sig boo/
Fast wij haa alt en GUD/ en Kong/ en Lag/ en Troo/
Och utaf samma malin förmode vara gjorde.

Förbiude GUD at så moot dygd blijr sammanswurit/
At fria konstir ey ibland of ledne blij:
Hwad blefwe annat/ än thet samma Barbarij/
Som wåra Fäder haar till hednistt mörker burit?

Hwein will på thet sin tijd/ sin fljst och käftnad wända/
Som blott förakt/ förtryck och armod med sig föhr?
I Fäder/ iag Ehr rår/ om thet så wåra bår/
At håller edra barn till plog och wårckstad sända.

Men ney/ wår milda Kong will sådant ey tillstådia:
Han älskar lärdom sielf: hwad wan-art wåra tör
Som icke göra will/ hwad sielfwa Kongen gör?
Han will wår uppkomst see/ Han glädias åth wår glädie.

* Hans Hög-Grefl. Excellence Her GABRIEL FALCKENBERG.

O om en lycklig stund wår Konung till oss förde!
Han skulle twiswels - fritt the främmand fårgor see
Them på wårt tilstånd en så gunstigt många gee.
Thess slättheet wist til nåd Hans milda hiärta rödde.

Han skull och märkla/ thet then snöd wår winter sprider
På wåra skuldror/ en förkyhler i wår blod
Then wyrdnad som wij draa för en så huld/ så god/
Så rättwijs Kong/ som en then armas ofärd lijder.

En Konung/ som thet prajs för hela werlden niuter/
Alt/ som i tapperhet Han ingen lijke har/
Han i barmhertigheet och är en allmenn Jar.
Han märker sielf wår nöd/ och ingens bön förskuter.

En nu/ när armöd gör så mångens tänder ledig/
När sielf naturen tyckz föräldrad wahnsför blij/
Och orkar en som förr sin Foster födan gij/
Lå hungren mången gör i förtijd hådan - redig;

Tyckz en then stora nöd wår Konungz hiärta bränna?
Hwem sörjer för wårt lijf? hwem hielper/ om en Han?
En är Han GUD/ at Han dyr tijd förhindra kan/
Doch gör Hans nåd at wij theß swårhet mindre känna.

En Han till Landsens hielp sin egne låärar tönner/
Och sticker till the Land/ som Himlen warit wred.
Han gijr them såd ot såå/ och bröd at qwisna wed/
Och förr sin egen/ än then armas wälfärd/ glömmmer.

Om i then hedna Werld en sådan Konung funnik/
Som med så nådig hielp i nöd tillhanda gädt/
Han hade straxt ett rum bland theras Gudar sådt:
Och rödkwärf på altar för honom heligt brunnik.

Swad

Hwad skul man önska mer / än at then lyckan wore
Så långwarachtig / som then hugnlig är och stor!
At äwigt thenna Hand fick styrra Sverges ror/
Och Paræ aldrig af thes dyra lifztrå skore.

Men ach! iag fruchtar hwad the silfwer-häär bebåda/
Them stort bekymmer på thet höga hufwud sådt /
Från thet Han till wår frögd har under Cronan gädt:
Från thet Han först begynt så wåll i Sverget råda.

Iag fruchtar at. Men hwad? Skall iag med fruchtan börja
Bedröfwa thenna dag / som utsedd är till lust?
Som intet mindre bör än smaka utaf pust?
Nej / GUD förbiuder oss för morgon = dagen sörja.

GUDz hand regerar alt: Han skall wår Kong bewara:
I hwilckens hálga wård och händer wij förtroo
Thet hela Konglig Huus och them therunder boo/
Och wille thenna dag för alt qwal frije wara:

O! wårdes högsta GUD titt Folck then nåd bewijsa /
At af then hulda Stamm ey nånsin felar then /
Som med sliff Nåd och Rätt regerar Swånska Männ!
O at iag kunde / som iag will / then lyckan prissa!

Then förmohn är mig nekt: men I / som hwad I willen
På Helicon förmå / i Skalder / låmpen hjit
Ehr Pindi hela konst och lärda nåtters slift:
Ehr möda och ehrt bläck i aldrig mindre spillen.

För mig: när GUD så will / iag blije i jorden förder/
Har iag dock först thet Folck / som wåxer effter oss /
En lärdom gedt / at thet / till alla tiders troh /

Kong C A R L then Elfftes Namn med äwig
ära wörder.

å rinn opp/ Tusendfalt wälsignad
Sool i öster/

Tu äbreh prydnad/ och the Nfwer-
Boars frögd :

Tu sälla Dag/ på then/ med tusend
Glädie-röster

Kong CARLS then Tolfftes

Börd på Swea Borg blef rögd :

Tå Fama Werlden om fick med släkt qwäde sika:

En Son/ then största krafft af CARL och af ULRICA.

Utaf ULRICA och CARL, thet Stora Paar i Norden/

Stort af thes Blod/ men för thes Dyra Dygder meer.

Then Ena med sitt Swärd sin owäns skräck är worden :

En Solen uti Nåd Then Andras lijka seer.

Uf så fullkomlig Sång kom hwad man wäntadt komma/

Fullkomligheet/ och hwad all Werlden är til fromma.

O hwem skal giuta mig then saffen på min tunga ?

O hwem skal gifwa til min täncker thet behag/

At iag må wärdigt/ hwad iag siunga täncker/ siunga/

Och effter sin Förtjänst undfåga thenna Dag ?

En Dag/ som ämne giyr til alt hwad stort kan beta.

En Dag/ för hwilken iag doch effter ord måst leta.

Wälsignad Dag ! han sielf/ som om naturen råder/

Har gett tig mellan wäår och sommar sådant rumm/

At tu then Förras Blom/ then Andras Fructer skåder/

Och fågnar minder ej wår ögon än wår gumm/

Then Hielten tu bar fram mänd samma wilkehr ärfwa

Och i sin ungdom prijs af Manna-frögd förwärfwa.

Tu lyser opp / når sig naturen liusligst glæder ;
Tå hwad i flod och luft sig rörer / qwickast år.
Tå flog och ång lagdt an sin tusendfårgiad fläder /
An hwilka Salenis Kong ei hårligare bår.
Så har med tig och then Browinge=Roos oprunnit /
Med hwilken Swerget Prijs för alla Rijsen wunnit.

Tu lyser / liusa Dag / en utaf åhres längsta /
Tå solen högst i norr upwårmar krabbans floor :
Tu drager nattens långd tillsammans i thet trångsta /
Och bland oss med titt lius moot andra morgon boor ;
Then Hjalten tu bar fram / the samma wårken härmar /
Gör sorgen kort / och alt med lius och lijf upwårmar.

På andra tiug af åhr then första wij tig teka /
Sen Parca först lad an wår Hjalts gyltne trå :
O at til tusend tahl han sielf tig måtte råfna /
Och lyktan aldrig til Hans bijsånd tröttna må /
Når han thet järn / som nu wår tijs giordt hård / förstörer /
Och första werldens gull i stället återförer.

Tu kommer / fåra Dag / på wanlig tijs tilbaka /
Han kommer ej / för hwem tu endast ålskad åst.
Sin owån drifwer han kring wijda fält och flaka /
Han badar sig i swett / och tröttar mången håst :
Han under regn och slagg sitt höga Husfrud kastar /
Och så til sin Triumph / som honom kallar / hastar.

Widt utom Rijsens gränz bland obekända slakter
Han bårt nu söker opp sin stora Sarsars spår.
För allas friheet / och sin sakz rättwijsa fakter /
Och döden hwarie stund tått under ögon går.

Ach!

Ach! när vår ögnasteen måst swästa bland sliff fara/
Kan någon / wari hwad för dag thet wil / glad wara?

I Påska Fält/ I som war Konung från of hållen/

Och ägen daglig then war daglig saknad är/

Om thenna Dag ej rätt blir hålsad/ I måst wällen/

I wällen/ at all konst förlåtit har min får.

Så länge Phœbus sielf sin Koppar-boga bänner/

Så lång' och ingen sträng nån Sång-gudinna spänner.

Doch man ej tijsa får. Ty skal/ O Konung/ blifwa

Mitt qwådes början/ och thes slut/ the dräpelig Ting/

Them genom Himlens macht Tin hand förmådt bedrifwa/

Moot them/ som sächadt an Titt Rijke rundt omkring:

Om i mitt upsåt jag för swagheet råkar falla/

Gör jag hwad menskligt är : Ty alt ej kunna alla.

Thet war en dag/ när ån vårt Rikes lycka grodde/

När ån war Stora Kong och Drottning ging' of för:

Tå bland of allmän frid ån oanfäktad bodde/

Och grannar rundt omkring Förbundz och wänskapz-bröd:

I hand och wandel/ och hwar Mans enskifte nåring/

Man rönligt rōna kund' en Himmelsk nådz föråring.

Slikt tillstånd Fama fring all werldsens hörn förkunnat.

Jag säger Fama, som i stadigt lopp bäst trifs/

Hwars ögn-hwarf/ sedan hon i werlden kom/ en blunnar:

Hon märker/ hör och seer hwad hwarjeståns bedrifts.

Med tusend tungor seen/ alt hwad hon märkt/ utsprijder/

Och hwad som selar/ sielf af egit ther til smijder.

Hon siegrar alt : Men här kund' hon ej så förtälja/

Alt icke Svergeh Lius i wärcket större war.

Som hwar war Swerget huld hon frögda mänd' och qwälsa/
Men när om Af-undz port hon med sitt qwäde far/
Och Af-und hör hwad wärt thet Swenska Namnet tager/
Hon diupa suckar ned ur hierte-gropen drager.

Hon släpte thet hon stod sitt orma-kött ur handen
Half-åtit/ hwar med hon sitt etter nära plår/
Hon sade: Jag wil sielf besee the skälla landen/
Om och/ som Fama sagdt/ så stoor thes förmån är.
Hon kom/ hon såg/ och straxt beaynte tårar rinna:
Ty thet är Af-undz sorg/ at intet sorgligt finna.

Hon kund' ej eller långt bland thessa strålar göra/
Ty ställes resan ned til af-grundz mörka bo/
Will thådan all thes håår til wår anfåktning föra/
Hon manar ut alt hwad hon kunde skadligt troo.
Pest/ hunger/ nöd och död/ och all thes swarta skara.
O Himmel/ från then dag hwad ha wij måst erfara!

Tin Bödn stod än emot: O Huldast Huldarijka/
Tin Bödn stod aldrumäst thet swarta tråll emot.
När Tu på Tina Råd för GUD låg/ måst hon wijka:
Ty sattes Tu först an med en/ ej enkel/ soot.

Och Himlen gaf thet til/ at Tu til allas tårar/
Tå man minst trodde/ måst omaka Charons årar.
Ej blott thet arma Folck/ som Tig tå sakna måste/
Ej endast thet i sorg och uselt stånd wardt satt;
Men och Titt Land befann hwad thenna saknan kaste.

Af wanmacht thet en mer sin Bonde föda gatt.
Här stielpa Folck och Fåå. Hwad wil man mycket tala?
Man spordt med Barnes kött mång Moor sin swult hugswala.

Tree gånger Solen kom från Söder hjit i Norden/
Men och förutan frucht tree gånger hädan gief/
En kunnand fröda opp then genom-sinka Jorden/
Och sällan på sin ång man lijan våra siel:
Eå skedd' och/ när vår tyngd beswärligst war at draga/
Månd Himlen och sitt Lån/ then Stora Kong/ gäntaga.

Then saknan af vår bröst så brinnand suckar tryckte/
At sielfwa Kongens borg/ ther Rijskens Ståt har stådt
Och Kongar hafft sin dom/ ther af sig fånga tryckte/
At then med fastlig rök har op i lustten gådt.
Nu ligger all then pracht af steen en fastlig bråta.
Hwem är som hålla kan wid sljkt sine ögons wåta?

Men iag är icke Man thet sår igen förbinna/
Om iag thet riswa tör. Ty lämmas sljkt i lopp.
GUD frögde Tig/ Kong CARL, ehwar Tu Tig kan finna/
Af Himlen åsiu skänkt at lyfta lyckan opp.
Tu wågaadt undergå/ fast ån med arlar unga/
Then til sit nederfall så lutand Rijskens tunga.

När en förtwiflad storm i hafwet börjar rafa/
Thet hwijner i hwart tåg/ från grunden hafwet rörs/
The hwassa Kiung-eldz skått om synn och håret frasa/
At ingen ther emot sin ögon lyfta törz/
Och then wid roret står / hur' lång' han wågen möter/
Från roret honom sidst en Tijond-wåg doch stöter.

Hwem honom närmast är/ i stället han tå tråder:
Han brukar all sin sljkt/ at undan faran gå.
Med tröstligt lynne sitt försagda bågfolck gläder/
Fast honom åfwen sorg månd diupt i hiertat stå.

Han

Han styr nu moot/ nu med/ thet brutna sammanbinner/
Och somnar ej förän han hamnen lyckligt winner.

Altjä/ förtjädigt Tu wäl moot Titt Tycke kallas/
O Stora Kong/ at taa then swära tyngden an;
Men effter Himlens luut/ och wår åstundan allas/
Högst tid/ när så mångt swärd sig hwäst emoot wårt lann:
At Lyckan intet skal sig säga Tig förlåna/
Tu med wälgerning får/ hwad Titt för är/ förtjåna.

Tin Stool med ohörd flit och möda Tu befäster/
Tin Stool/ till hwilken GUD och Rätt Tig kalla månd/
Från söder in til norr/ från morgon in til wäster/
Ny Lycka skapar Tu för all kön/ för all stånd.
Thet fallna reser opp/ thet swaga wedergwicker/
Och alt i bästa lag och önskad ordning sticker.

Med hast at kunna sig the största Råd påminna/
Och ställa them i wärel med efftertryck och krafft/
I trål- och waksamhet sig oförtruten finna/
Thet har i större mått ej någon Hiälte hafft.
Om Wären bär sliff frucht/ hwad skal wäl Hösten bära?
Hur wäl; hwad kunna wij/ thet större är/ begära?

O gofwe Himlen thet tu hinderlöst fick föllia
Titt egne Sinnes driff! Barmhertighet och frid/
Och mildhet/ som ei kan sig i tin ögon dölja/
Man äwigt hafwa skull at sig så fågna wid;
Man skull ei weta hwad thet wore till at strida
Och swärdet skulle wäll så rostas i sin slida.

Men Af-und än ej trött/ åt oss sin ögon snedde/
Såg under thenna skärm oss wedertås igån/

Förtrott thet ock : Pißkwäl ett Sardiskt löne tedde/
Och sade : Frögdens åt Er Pycka / Swenska Män/
Then blir en lång. Så talt hon / och sig gynast rörde/
Och til the Saxers Hoff med skyndsam ifröer lörde.

Ther Elben nästan ej har längre til sin källa/
En tijt / ther han taas an utaf then salta sid.
Förnämligst warit har the tappra Saxers ställe/
Ther the från Heden-höds sig satt at lefw' och dö/
Wid ymse strander står än Drekden / ny och gamla/
Ther Förstan har sin dom / och Ståndren sig plå samla.

Ther war en råddand Prins / af åhren ung / men wäxte
För någon prijs / som han moot Turken tyfts förwärfst/
Then Förstan oljst / som för honom war then Sexte/
Och illa lijf thet blod han af sin Fäder ärfst.
När han om annat ej än guldne Cronor drömde/
Sann Alf-und sig ther in / och / hwad hon kan / en glömde.

En hemlig safft hon på theß kinn och panna stänker/
Hon blåser sielf sig in uthi theß hela siäl :
Hon ställer honom för hur Swerges Crona blänker/
Ther nu theß Møster-Son i Kongl. ståat mår wäl.
Hon billar honom in / han bord' och Konung blifwa/
Fast skul' han therför / och sin siäl i sticket gifwa.

Then Polska Cronan war then tiden mångens trängtan/
Augustus wil han ther / men ej nån Frid-rik blij.
An war hans Fäders Troo / som stod emot hans längtan/
I hwilken han war född / och troddes opfödd j:
Then röger han af wåg / sin Fäders troo förnekar:
För then lell mången Swänst och Sax stadt hårda lekar.

En

En/ som för Cronan satt sin Troo/ sin Siäl/ i fara/
Och håller ej Förbund/ ej Eed/ emot sin GUD/
Hur kan moot någon man hans troo beständig wara?
Hwad stadga/ hwad fördrag/ får wäl hoos honom lida?
För än han Friden må med närmsta Fränden äga/
För wil han med en Ryß/ en Barbar/ Brorskap plåga.

Här smijdes stoor förslag/ mång dolska råner stiftas/
Och hemlige Förbund med Ryß och flera görs.

Moot egen Sswerheet wårt egit Folek förgiftas/
Och mången hemlig skalk sig uppenbara törs.

En Bakfuk aldras först som så stoor fräckheet öfswat/
At han tordt roosa sig then Swenska Konung söfswat.

Ett Lejon ligger still. The råfwar troo thet hwijslar;
Men ther är ingen fönn. Thet wakar om sin släkt.

Hör thet ens ungas roop/ i hast thet tijt äth ijar/

Men then olycklig blir/ som har then starka wäckt.
Wår Hiälte/ når han all the falskas dierfhet hörer/
Han oförledt far ut/ och en gång alt förstör.

Fördömd I/ som ei theß milde seder liden!

I reten then till harm/ som Ehr all wänskap tedt:
Thet komma lär en dag/ at I Ehr händer wrijden/

Och önsken aldrig haa thet milde sinnet rett/
Then Mars i med föracht utur sin tyftheet hisat/
Ehr en gång lära skall hwad ei I nånfin gifat.

I Hälsten till en eld drast ut ett fastigt ämne/
Som icke lytt till wår ofärd tyktes tånd:

Wår Hiältes waksamhet näst GUD wij priset lämne
At thessa låga snart är till en frögd-elld wånd:

Och Hollsten undrar sig förz ledigt än thet trodde/
I Frid/ then mången önskt/ men någon knapt förmodde.

Men huru fort Tu fördt thet/ Stora Kong/ til ånde.

Thet war och nödigt högst. Tig manar än en nöd.
Thet Bud then Falske Czar til Seelandz-strand Tig sände/

Troo't intet. Han Tig wål en åwig wånskap böd/
Men hurdan åwigheet? then stund Tu budet hörer/
Han Hundrad-tusend Man/ för NARVA Murar förer.

Låt Saren än en Tand moot Riga-stenar bräckta.

Then Jungfrun lijr en wåld/ som slijf förmyndar har.
Ein Dahlberg owahn är at låta sig försträckta.

En Saren ther/ hwad han wid Dunemunde/ tar.
Men Narva tröttna tör/ som En moot många strjder/
Ty skynda. Segren Tig i Ryßens läger bijder.

Wid et så fremmand nytt/ som Fama med sig förde/
Hwem war så fåck/ som en en is i kroppen fan?

En så rättinätig sträck en någons Siäl en rörde/
Förutan Konung CARLS; som aldrig stråmmas kan/

Men glädz/ at ha hwar wid sit ädla mod förklara/
Och wis at ingen nöd kan öfwer hans dygd wara.

Rijkwål en utan harm kan han slijf list förnimma;

Han reder-sig til hämb/ om bord sit manskap söhr.
Med stinna Segel fram hans smorda prämar simma/

Och effter dagar fåå wid Pernou landning gör.
The Ryßar medler tijd kring Narva widt sig bredde/

Och til then sidsta storm sin största macht beredde.

Så wiðt then Narvſke marck fem fierd-dels miß ſig ſträcker/
Var annat än Standar och fahnor ey at ſee.
Af folck en myckenhet/ ſom myror/ jorden täcker/
Och tuſend Tält nieer ſkeen til ſtad än läger gee/
Med ſtarcka Torn beſäſt/ med dubbel wall och grafwer/
At Narva kring om ſig knapt bättre Murar haſwer.

Men Czaren lämnas i ſitt hopp at Narva winna.

Wi gå Kong CARL emot ther han wið Pernou ſtrand
Sitt Manſkap ſpeppar ut/ och låter träſen winna
Med häſtar och hwad mehr/ ſom winnas wil at land.
The trogne/ ſom än hindt the Sakers liſt undwiſka/
Ach Himmel! med hwad frögd the moot ſin Konung fiſka.

I Bliens Borgerſkap/ när Wiſſen långwägg farit/
En ſwärin af humlor lätt i ſtocken inſall gör.
Inwånren driſwer ut/ och tar hwad theas warit/
Theß honing dricker opp/ theß hela wärk förſör.
Om oförſedt med hiälp theß Prins tå ſees förhanden/
Tå blijr then ſamma Frögd ſom nu wið Pernou ſtranden.

The kämpa/ hwem ſom måſt ſin lydna kan förklara:
The trångias om/ tå hwar wil honom wara nämſt.
Hwar blottar udd och ſpek/ till ſtrijdz wil färdig wara/
Och fågnas at haa fädt then för them wil gå främſt/
Ändock ey wetand hur thet komma wil til mätta/
At fall et läger an med tuſend gänger ätta

Men GUD (på then Tu troor/ Tu Hjälmens Wän och Fränder)
Som binder ey ſin macht wið mans hielp få ell fler/
Fram för tig ſådan ſkräck/ en ſådan Fäldtſkräck ſände/
At ingen håller ſtånd/ ſom rum at ſlipa ſeer.

The

The fly/ Tu föllier på. The til sitt Fåger ruckia/
Och i the fleras bröst then samma skräck intruckia.

Men hwar the flycta fram/ the Landet öde göra
Med mord/ med rof och brand/ och intet lemna qwar
At wåra ~~Man~~: Gör hwem thes frögd är alt förstöra/
Ehar man nog beswär af sena Hösten har/

I obehwämast tijd när han så tåga måste/
At hwem thet ej försökt/ weet och ej hwad thet kaste.

Doch ej thes mindre han så hugad war at föllia/
At han om hwarcken spijs ell roo bekymrad är.
Och war nu redan ther/ ther man ei sig kan dölja.

Ty/ som på skåde-speel man ofta märka plår:
Först hufwud/ sedan bröst/ sen syns en Man til pricka;
Så börja Kongens Mån sig öfwer högden sticka.

The ögna längst the kund' omkring the slåta Gåldter;
Solck see the trångias/ som wid marcknar/ hwar om an.
The trodde Ryssland helt had satt sig här i Tåtter/
Och at wid huns och hem wor lemnad ingen Man.
The wåra see thet alt/ och jåmwal sielf blij sedde/
Men ingen war then ey mer frögd än fruchtan tedde.

Och Kongen sielf: sij ther/ ther står then falska skara/
Som med så mycket ondt of retadt har til håmd.
Gör all sin Troo-lösheet the thenna dag sku swara/
Och theras stålta Czar för werlden all blij skåmd.
Ey låte någon sig then myckenheet förfåre/
Skal gijnast rönas om the Mån ell qwinnor äre.

Så talt' han: oförkräckt seen hästen spåren gifwer /
Och / som en blirt / utom theß hela läger far.
Och hur' han efftersatt af tusend kuulor blifwer /
Hwad starckt är / och hwad swagt / han sielf i sichte tar.
Så blåses an til stridz. Sin lösen Kongen delar:
Med GUDS hiålp. ganska wål. Then hiålp Tig aldrig felar.

Med GUDS hiålp bind Litt swård / Tu Hålte wid I in siida /
Öfwerwinnerlig skal Tu med GUDS hiålp bli.
Med GUDS hiålp skal Tu fram för Rätt och Sanning rida.
Them trångdom tröst och roo skal Tu med GUDS hiålp gi.
Med GUDS hiålp för Litt Swård måst Tina Fiender alla /
Och hwad med them gör ett / med skam till ryggia falla.

O ganska kår hoos GUD / för hwilken himlen strider!
Sielf lufften med et moln / en töken och tiock snö
I sådan myckenheet i Ryfars synn sig sprider /
At the tå först få see / när the få see sin dö.
Ty innom mindre tijd än iag thet ordet säger /
Wår Konung Måstar är af måste Ryffens läger.

Som en stor Dredriff fää bonde-gåsar föra /
Så drifwes här af fää then ganska myckenheet.
Hwad wrede Lejon bland thet dumma fää plå göra /
Thet gör then Swånska Mars, och hånmar sit förtreet.
Thet Swånska Lejon alt / som mootstånd gör / försljter /
Och ingen är så låck / som ey i gråset bister.

Hår klådes mången udd / och ingen sig förbarnar.
Som små-skog för en yr / så stålpa Karl och häst /

Ther

Ther Stycken spela/ sees i lustten låår och armar/
Och rymde gärna the/ som bryggan stodo näst/
Men deras argheet wog/ at bryggan måste spricka/
Och the i Narva-stod/ mer än the wille dricka.

Men thessa ringas blod wår Konung ej förnögde/
Hans swård ett högre bröst at öppna satt sig för.
Han ty moot Czarens borg sin håst/ som hwirflen/ bögde/
Men tänk ej/ tappra Kong/ at han Tig bisda tör.
Tyrrannen redan har/ och flera/ flydt som hiortar/
Och ej tordt fästa foot förin inom Muskou-portar.

Men all' hans Höfwißmån för Kongens sötter liggia/
Beklaga Czarens list/ och prissa Kongens swård.
Hafw' alla nederlagt gewähr/ och lifwet tiggia:
Behållen then och blijr/ som är behållas wård.
Then andra Gläck/ som fåå/ släp3 utan wapn och wårja/
At nånsin båra swård moot Swerget sig förswårja.

The Tordöns-Instrument/ the Beestar utaf Stycke/
Nu skiffa Herrar/ och moot then the spuutadt haa
En ouphörlig Eld och Kuhlor mer än mycke/
Utaf hans ägendom nu fågnas titul taa.
Swad öfrigt/ som ther fans/ mer än man hindte syta/
Thet alt emillan sig få Kongens knechtar byta.

Men hwem seer icke / thet en himmelsk macht alt styrer?
Som straffes wicht och tijd moot brättet jämka lårdt.
Then dagen för ett år/ tu/ stälta Ryss/ bedyrer
Ein wånskap/ then i år har GUD tig hämd bestårdt.

Then dag tin daga-boof en olyckz dag skal falla/
Och tu med skam blij nämnd af Ryfska mödrar alla.

Du slut opp Narva fritt tin portar. Ingen Ryffe
Du tig omaka tör. Sack ut med uträkt famn/
Tin unga **Hiältes** / och tin **Frälsars** händer kysa/
Som frihet tig förwårstt/ och sig ett äwigt namn.
Tin trohet ärnar han med mycken Nåd belöna/
Tin oförsagda Horn skal och sitt nöje röna.

Men thenna Segers Frögd til en deel gödra minder
The/ them man sakna måst/ så många tappra Män.
Ther föll med wackra såår en Ribbing/ en Rhebinder/
Och jemte them mång käck och oförkräcker Swän.
Och I min Wärmor. Om min får sin önskan winner/
Ehr Afka sitt Beröm i långa tijder finner.

I Ceder och Metall bör man Ehr minne grafwa/
Och Eder Lager bör/ tå werlden står/ stå grön.
Och all wår Effter-werld ther af en afsyn hafwa/
Alt tapperhet och dygd och troo här hafft sin lödn.
Och äfwen alle the förtiåna jämlikt åhra/
Som för wårt Fäderns-Land måst Ärr och Lem-brätt bära.

Du syntes Phœbus nögd af thenna dagsens reesa/
Han stupar i sin bädd/ the blöta Nymphers famn:
Förtäl thet wåta Folck the Ryfsars fångna neesa/
Men kan en prissa nog then **Swänsta Hiältens Namn**.
En alt til thenna dag från werldens första linna/
Mins Han i intet Folckz Bedriffer makan finna.

Som

Som när i grannens gård fångdt an en fastlig låga.

Och taken til en deel i husen fallit in:
Vulcanus wunnit har the släcktares förmåga.

Hvem närmst är börjar då förlorad gifwa sin.
The löpa släckand' och i löpandet the snafwa/
Men til at barga sitt/ the mer ej händer hafwa.

Så har tig/ grannen lärdt hwad ofärd tig förbjudar/

När en gång thetta Swärd moot tig sig häfwer opp/

Tu falska Sax/ tin hämd tig kommer/ hwad thet lider/

Tu får wäl mindr' än thet/ hwar om tu giordt tig hopp.

Thet Riga/ som tig är så säkert/ måst tu lämna/

Och hoo weet mer til hwad tu får tig Konung nämna.

Behagar tig/ at tu en skantz ell' två besitter/

Them ey tu så med swärd/ som mer med handel fick.

Men Pockan är en åal/ som swärlig hållas gitter.

Påt wintren gå förbi/ såg sedan hur thet gick.

Tig doch i medler tid en åwig skam will blifwa/

At tu/ hwad titt ej blir / doch namm af tig mänd gifwa.

Ey när Neumunde blir Neumunde/ som thet varit/

Får knapt nån Augustis-Burg mer gifwas. Från then dag

Kong CARL, at sökia tig/ har öfwer Dünen farit/

Och alt förstördt/ ther på tu grundat titt förslag.

Tin Crona från then dag så löst begynt at hängia/

At minsta wäder-pust then wil af toppen slängia.

Jag wille/ Stora CARL, min Verser föllia kunne

Then fart/ som öfwer Dün Tig och the tina fördt.

Hur af en ädel Eld/ thes allas hiärtan brunne/

Bland them ej annat wardt/ än/ döo ell' winna/ hördt.

Hur

Hur Tig the Saxer ther/ til mord beredde/ mötte/
Och hur med Eld och Udd/ Tu them til rygga stötte.

Hur Tina Swinner ha med oförsagda sinne.

Sitt bröst moot kuulan satt/ med blotta swärd i hand
Lagdt öfwer anda them/ som i sitt harnesk inne

Förgömt sig/ och them lärdt med wärjan skrifwa i sand.
Hur en uthärdand Eld thet hela Fäldt uptände/
Och kroppar tusendtals til Charons färgia sände.

Hur Saxer tusendtals sin återfärd ther glömde.

Hur och mång Swensk ther blåst en tapper anda ut.
Mång ädel Swänsk som ther ett oräddt öga gömde/

För Kongens äshyn nådt ett högst äfjundadt slutt/
Ej annat önskan / än at Himlen måtte laga
Til Kongens ålder/ hwad han willat från them taga.

Hur Cobron/ Käfenhuus/ och hela Churland fölgde

Then Segren effter/ och alt hwad Tin fiendz war/
Til Tig/ som en Trophe antiwardand/ intet dölgde.

Och hur/ hwar nånstans fram Tin segrand skara far/
Så långt ifrån Titt Swärd nån meenlös har bedröfwadt/
At ingen/ som Tin Råd begärdt/ Tin wrede pröfwadt.

Jag wille sådant alt/ men handen tröttnar/ skrifwa:

För tröttnar tekna blott hwad jag af rychtet hördt/
In Tin Hand tröttnar at otrolig Ting bedrifwa;

Th blir om minsta deel af all the Dater röddt.
Doch glömmar jag ej thet/ när Tu then skäck fördrifwit/
Öffentlig på Tin Knä Tu Himlen ähran gifwit.

Ja/

Ja/ himlen wari tack/ som lärde Tin hand at strida!

Han främje framgjint alt Titt upsåt/ tin förslag!

Alt/ som Tin owän har begynt at intet bjuda/

Han mått och aldreig meer sig wäga för en Dag:

Men Werlden en gång see/ hur råttwijst HErren lagar/

Och med förtiänte Straff sin och tin owän agar.

Långt från sitt Residentz Tu lyckligt honom drifwit/

Och thet/ samt Borgar fleer/ sielf i besittning tadt.

Ett Segränd Swärd sitt måhl har GUD/mer ingen skrifwit.

Och undras ey at Tu tin owän efftersatt.

Till then Man någon troo/ nån Tryggheet ej kan bära/

Then måst man tåmja så/ theß wingar så förskära.

På fiendz botten Tu så trygg/ som hemma/ tågar/

Tu HErrans wärd och skräck omkring och för Tig går.

Hwem ödmjuk är/ har Fred: men hwem förmåten wägar

Alt binda hufwud/ strart en färdig ofärd får.

Tu går/ som Tu begynt moot them/ som Tig beswijske/

Alt skriwa them en Lag i hiertat af theß Riske.

Try ting iag undra måst: wår Konungz Hielte=Hierta.

Hwem måst ej undra och Hans Capiteiners frägd?

Samt hans Soldaters mod at följån utan smärta/

För hwilka nöd och död och stål/ som strää/ blij wägd?

Han förer an/ the gå/ hwär för sig redligt fächter/

Och lemna dryga proof/ Kong/ Capitain och Knechter.

Ett Golck för sådan Kong/ en Kong för sliska karar/

Them Himlen lofwa thycks sielf lyckan undergij/

E

Them

Thett aldrig något waal ell lycka jänner parar.

Hwem har i något Goltz bedriffter haft at si
En än en ting åhrs Kong/ med handfull Goltz/ en fructa/
Innom två Somrar / the så stora Pringar tucta.

Jag mista kan mig sielf / och i förundran stanna/

När iag thet täncker på / ell ther om talas hör;
Och hör thet aldrig nog/ hwad sällsamt är. Alt anna/

Som säg mig annan gång / mig kommer ledsamt för.
Men om vår Konungz Wärdz / hwad iag hört tusend gånger/
Hwar gång thet reepas opp/ som nytt / mitt Hierta fånger.

Hwad kan man gifwa Dig som skyndar så vår Lycka/

Och för vår Säkerheet Dig i sliff fara geer.

Bland them/ om hwilka man ej weet hwad man skal tycka:

Bland them/ hwars täncka man en innom tändren seer.

Wij kunna Dig med Ewärd och Wapn en bistånd göra/
Doch skal vår trogne Bödn och Suckan Himlen röra.

Tin wällfärd wari GUD til mycken Nåd besallad!

Hans Starcke ruste sig omkring Dig/ hwar tu far!
Alt som af Himlen sielf Tu til alt stort åst kallad /

Han och om all tin Wärdz en trogen wärdnad tar!
Men Tu sielf / Stora Kong/ tänck på tin Undersäter/
Som önska hiertelig med Frögd så see Dig åter.

Låt / Oförfräckta Kong/ tin Seger Dig behaga/

Men glöm en eller hwad Tu hemma lemnadt har/

Glöm en the många Dig åstunda til sig draga/

Tin Stora Far Mor/ och thet Stora Syster Paar/
Och

Och/ kanskee/ En Stoor Brud/ thet alla med mig önska/
Som såledz hoppas see tin Stool ewärdlig grönska.

Jag är wäl intet giord/ ell waan/ om högt at dömma;
Doch har iag hört af them/ som tytz then Saak förstå/
Tin Stora Herr-Fars Wärd all Werlden måst berömma:
Them finna the Tig doch i margfallt öfwergå.
Ett sakna the/ och än Tin Herr-Far maktlös nämna/
Til thes Tu kan/ som Han/ så härlig Herr-Son lämna.

O! Himlen unne mig Tin återkomst förbjuda?
Kanskee wid gladar Tijd iag kan mer lycklig bli/
Och Tig en SegerCrantz med bättre Hand-Lag wrjda/
Än hwad iag illa nu bland hopp och skräck måst gi.
Hwem kan i thetta Stånd Tin Dater rätt berömma?
Hwem kan/ som sofwa måst bland is/ om Roser drömma?
Wårt Hierta slår/ så snart wi spørja hwad Tu vågar/
Wi troo wäl/ at vår GUD/til then Tu sätter list/
Bår sorg och wärd för Tig i thessa swäswand lågar/
Och hemledsager Tig/ som han ledsagadt tijt.
Pell kan ey utan Sorg en trogen Kärleek wara:
Ty önskas intet mer/ än see Tig uhr all fara.

O! ädla Frid/ när wil Tu til oss åter lända?
Tu gylbne Frid / som mer än tusend segrar är.
GUD wille doch en gång then dagen til oss sända/
Som oss vår Konung/ och med honom friden bår/
Och sätter Krig i band med tusend fasta knuter/
Så slötes all vår Sorg/ som sig min Sång nu sluter !

E N D E.

Der kaiserliche Rat / hat also beschlossen /
Das solches befohlen ist / ein Stück nachfolgend

Das ist nicht mehr / als was man schon
Weisheit hat / und nicht ist / als was man schon

Ein Stück nachfolgend / hat also beschlossen /
Das solches befohlen ist / ein Stück nachfolgend

Der kaiserliche Rat / hat also beschlossen /
Das solches befohlen ist / ein Stück nachfolgend

Ein Stück nachfolgend / hat also beschlossen /
Das solches befohlen ist / ein Stück nachfolgend

Der kaiserliche Rat / hat also beschlossen /
Das solches befohlen ist / ein Stück nachfolgend

Ein Stück nachfolgend / hat also beschlossen /
Das solches befohlen ist / ein Stück nachfolgend

Der kaiserliche Rat / hat also beschlossen /
Das solches befohlen ist / ein Stück nachfolgend

Ein Stück nachfolgend / hat also beschlossen /
Das solches befohlen ist / ein Stück nachfolgend

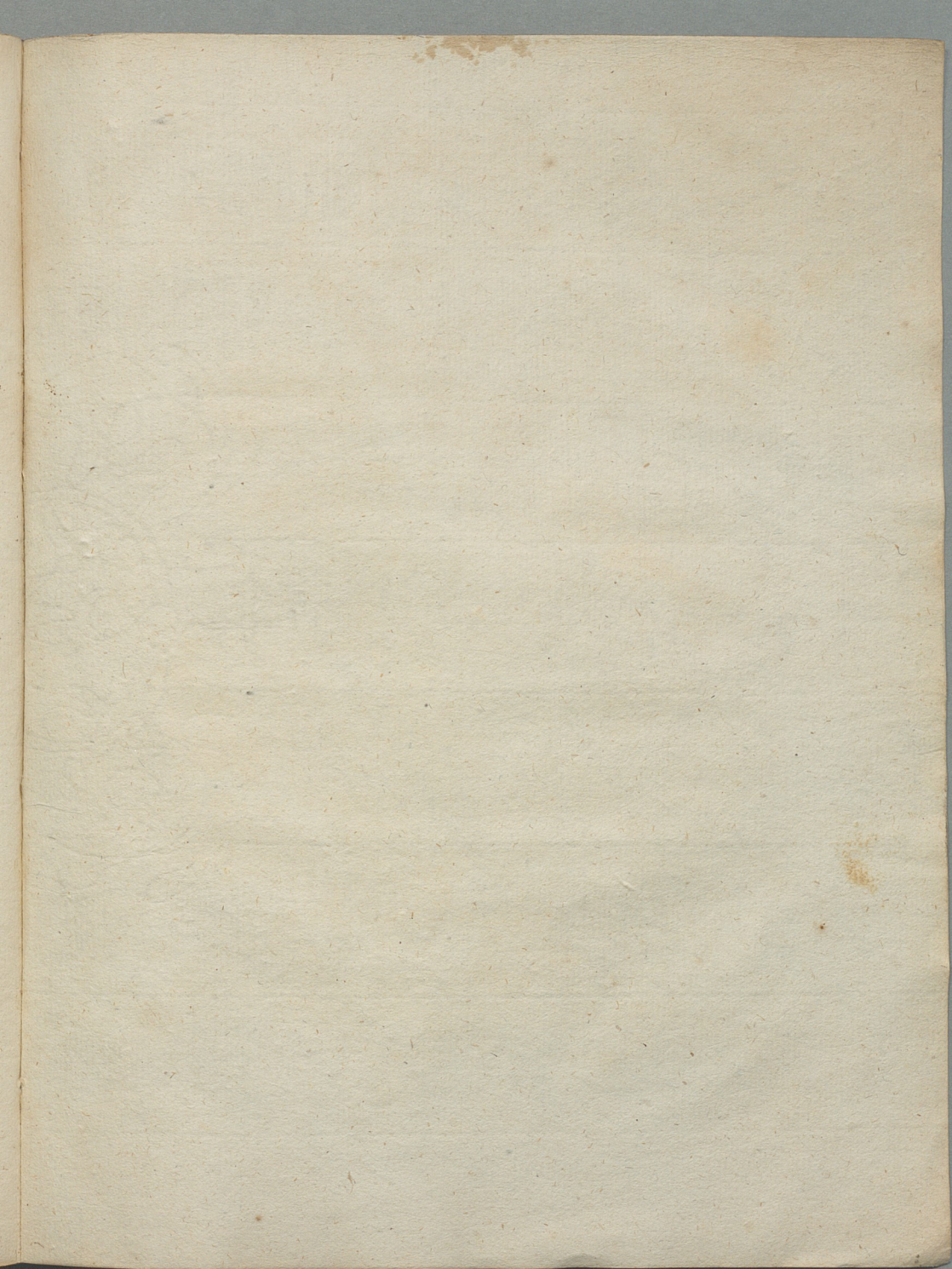
Der kaiserliche Rat / hat also beschlossen /
Das solches befohlen ist / ein Stück nachfolgend

Ein Stück nachfolgend / hat also beschlossen /
Das solches befohlen ist / ein Stück nachfolgend

Der kaiserliche Rat / hat also beschlossen /
Das solches befohlen ist / ein Stück nachfolgend

Ein Stück nachfolgend / hat also beschlossen /
Das solches befohlen ist / ein Stück nachfolgend

www.books2ebooks.eu